

Nepregledne reke vozila i pešaka prepliću se u nekom haotičnom stanju, čuje se buka automobilskih sirena i graja naroda koji veći deo dana provodi na ulici...

Daka, nešto sasvim drugačije

IVAN STANIĆ

Posmatrao sam ulična dešavanja dok sam se polako probijao kroz jutarnju saobraćajnu gungulu od hotela do radnog mesta u poslovnoj zgradi. Veliki broj uličnih prodavaca voća i druge hrane, sa improvizovanim pokretnim tezgama, zaokupljeni su usluživanjem još većeg broja prolaznika koji svoj omiljeni obrok gustiraju čučeci na pločniku, čineći tako gužvu još većom. Grupe

prosjaka čekaju na svakom uglu i pažljivo provlače kolica sa svojim obogaljenim rođacima između kolona sporovozećih automobila. I kao da se oko njih ništa posebno ne dešava, mladi poslovni ljudi u brzom hodu, s rukama punim najnovijih izdanja iz sveta ekonomije i biznisa, upotpunjavali su ovo jutarnje šarenilo, ovo kolektivno gmižuće, pulsirajuće, ključajuće biće zvano Daka, glavni grad Republike Bangladeš.

Dobro sam se informisao i za fotografisanje odabrao najstariji deo grada, takozvanu Staru Daku, koja je ujedno i najgušće naseljeno i najsiromašnije područje grada. Iako mom vodiču Šarifu nikako nije bilo jasno zašto želim da idem tamo, a ne, na primer, da vidim modernu zgradu parlamenta ili predsedničku palatu, slegao je ramenima i pristao da se prošetamo uskim i prenatrpanim ulicama starog grada.

Odlučio sam da se prvo malo provozamo ulicama, kako bih se upoznao s okolinom, kao i da bih prikupio hrabrost za ono što me na tim ulicama čeka. Ne, nije u pitanju strah od nasilja. Naprotiv, znao sam da me čeka oduševljen prijem, gomila nasmešenih lica i buljuci razdragane dece željnih da me dodirnu, da se pozdrave i fotografišu sa mnom i da budu

fotografisani. Meni, odraslom u sredini gde svako gleda svoj posao i brine svoju brigu, ipak je bila potrebna određena psihička priprema. Duboko sam udahnuo i, naoružan dobrim raspoloženjem, strpljenjem i vernim pratiocem, fotoaparatom, zakoračio u drugi svet.

Moja bledolika i, za njihove pojmove, krupna pojava, nije dugo ostala neprimećena i, kao što sam se i nadao, radoznalost i želja da vidim i upoznam bila je višestruko nagrađena. Prolaznici, radnici, prodavci, svi su raspoloženo pozirali, osmehivali se, dobacivali, rukovali se i ponosno pokazivali svoju robu ili umeće. Zvukove automobilskih sirena, kojih u ovim uskim ulicama gotovo i nema, zamenila su

nebrojena zvonca napadno ukrašenih rikši. Bilo je to nezaboravno iskustvo. Nema te gužve, te vrućine ili kiše, tog neprijatnog mirisa, koji bi me oterali s ulica toga dana. Neumorno sam pritiskao okidač, tražio interesantna i karakteristična lica.

Put nas je doveo do dokova na reci Buriganga. Tokom priprema za ovaj izlet posmatrao sam satelitske snimke i na reci primetio veliki broj duguljastih objekta haotično raspoređenih u svim pravcima. Pomislio sam – ma nije moguće da je i na reci takva gužva. Kada sam ušao na dokove, nisam mogao da odolim a da se od srca ne nasmejem. Dugo sam s oduševljenjem

posmatrao nebrojene čamce kako "špartaju" rekom uzduž i popreko, veslače kako vešto manevrišu izbegavajući druge čamce i velike brodove i ljude koji su se odasvuda pojavljivali, neprekidno prelazili sa jedne obale na drugu, pa i živeli, radili i trgovali na samoj reci. Naravno, nisam odoleo i ušao sam u jedan čamac. Čamac, sam po sebi, nije ulivao veliko poverenje, ali kada bi sve bilo potpuno sigurno, ne bi ni blizu bilo tako uzbudljivo. "Gondolijer" je vrlo umešno izbegavao druge čamce, dok sam ja opasno narušavao ravnotežu premeštajući se sa jedne na drugu stranu da bih pronašao što bolji ugao za fotografisanje. Na drugoj strani reke čekalo me je još jedno veselo iznenađenje. Obala reke služila je kao javno kupatilo i servis za pranje veša. Naravno, očekivao bih tako nešto u ruralnom delu zemlje, ali kada malo bolje razmislím, ne vidim zašto bi oni svoje navike menjali i u gradovima. Tako su radili vekovima, tako rade i sada. Gomila dece veselo je skakala s čamaca i mostova, a cika, vriska, buka i graja nezaobilazni su pratoci u svim delovima grada, pa i na reci. Ja znam da mnoge ljude ove fotografije asociiraju na bedu i sirotinju i tu ima puno istine, ali to je samo jedan deo priče. Obratite pažnju na osmehe na mnogim fotografijama. Prava istina je da ovaj narod i ne traži više od toga. Čista voda, dovoljno hrane i mesto za rad i spavanje gotovo je sve što im treba. Pored svega toga, oni imaju snage da se raduju, smeju i beskrajno su prijateljski raspoloženi prema strancima.

IVAN STANIĆ

Foto-oprema

Sve fotografije nastale su u septembru mesecu 2007. godine. Temperatura vazduha i vlažnost bili su veoma visoki što nikako ne prija nijednom fotoaparatu. Zbog čestih kiša fotoaparat sam morao da držim ispod jakne. Ipak, sva foto-oprema je vrlo dobro podnela takvo vreme. Koristim fotoaparat Canon EOS 350D i objektiv Canon EF-S 18-55 mm f/3,5-5,6. U nekim situacijama koristio sam Cokin polarizacioni filter kao i Cokin ND2 i ND8 gradualne filtere.

